

KROMĚŘÍŽSKÝ ZPRAVODAJ

2013

MĚSTO
KROMĚŘÍŽ

Informační měsíčník města Kroměříže
ZDARMA DO VŠECH DOMÁCNOSTÍ

8

Rozhovor o řešení problému
zastřešení pódia na Velkém náměstí

...čtete na str. 4

Historie ostrostřelců v Kroměříži

...čtete na str. 10 a 11

SLOVO
ÚVODEM

Dvě stovky vojáků připomněly osudnou bitvu se Švédy

Foto: J. Soporský

Ani po 370 letech se Kroměříž nedočkala satisfakce za porážku švédskými vojsky, která v roce 1643 dobyla a vyplenila město. Rekonstrukce této události se ve velkém stylu uskutečnila 13. července v Podzámecké zahradě a zůstala věrná historické realitě. V ohlušujícím rachotu děl a mušket a v kouři spáleného střelného prachu kroměřížská obrana opět podlehla přesile vojsk švédského generála Torstensonova. Avšak zatímco před 370 lety po sobě válka zanechala zpustošené město, víkendová vzpomínková bitva

naštěstí jen zasáhla emoce návštěvníků. Rekonstrukci bitvy se Švédy připravila skupina historického šermu Biskupští manové společně s radnicí při příležitosti oslav 750. výročí trvání města. Podařilo se jim do Kroměříže pozvat téměř 230 aktérů v dobových uniformách z celé země i ze Slovenska, 10 jezdců na koních i několik kanonýrů. „Chtěli jsme poutavou formou zavzpomínat na historii města, ale také přiblížit vojenskou historii obecně, a to v téměř autentickém prostředí Podzámecké zahrady, kde dojem

z rekonstrukce neruší žádné moderní prvky,“ uvedl vedoucí Biskupských manů Evžen Petřík.

Zatímco celodenní doprovodný program nabídl přehlídku historických uniforem, ukázky zbroje a taktiky i prohlídky vojenského ležení, pohled na bojiště a samotnou hodinovou bitvu byl oproštěn od veškerých romantických představ. Řinčení zbroje a křik povelů přehlušovaly salvy dělostřelectva, zem se chvěla dusotem kopyt při útoku jízdního oddílu a brzy ji pokryla těla prvních obětí.

(pokračování na zadní straně)

I v létě se pořád něco děje...

Milí čtenáři, mám pro vás důležitou zprávu – okurková sezóna v Kroměříži nehrozí. Tedy kromě zahrádkářů, ale ti se na ni určitě těšili a budiž jim přáno dobré úrody. Měla jsem na mysli onu prázdninovou proměnu, kdy se zaběhané každodenní rituály mnoha lidí příjemně naruší dovolenkovaním a touhou po relaxaci a poklidu. Pro město Kroměříž s aktuální turistickou nabídkou je to ale jedinečná šance, aby do něho turisté vnesli vzruch, aby se jindy poklidné ulice a náměstí zaplnilo dalšími lidmi a akcemi, což si léto v duchu oslav 750 let trvání města zaslouží. Těšila jsem se na malou starostovskou úředně okurčičkovou sezónu, kdy budu mít příležitost si v příjemné atmosféře právě užít kroměřížskou kulturní nabídku léta. Ale pak to v samotném jeho začátku padlo! Zastřešení pódia na Velkém náměstí vypovědělo službu a ten můj prázdninový poklid je ten tam. Léto mi tak trochu zavařilo. Naštěstí – kulturní sezóna běží dál a pódium je v řádném řešení. A já prostě jen nemám čas přemítat, zda letos použít nálev znojemský, nebo ten tajný Werichův recept s troškou chilli.

Daniela Hebnarová
starostka města
starostka@mesto-kromeriz.cz

KRÁTCE Z RADNICE

Kroměříž poslala obcím postiženým záplavami sto tisíc korun

Město Kroměříž uvolnilo ze svého rozpočtu částku 100 tisíc korun na pomoc oblastem postiženým letošními povodněmi. Rozhodli o tom zastupitelé na svém jednání ve čtvrtek 28. června. Peněžní pomoc opět směřuje do míst, ve kterých začátkem června pomáhali kroměřížští dobrovolní hasiči a do kterých směřovala i materiální pomoc společnosti Vodovody a kanalizace Kroměříž. „Okamžitá pomoc začátkem června zahrnovala vyslání jednotky dobrovolných hasičů s technikou a materiální pomocí společnosti Vodovody a kanalizace. Už tehdy jsme ale slíbili, že o další formě pomoci Kroměříž rozhodne na základě aktuálních potřeb po opadnutí vody. Rozhodli jsme se poskytnout čtyřem konkrétním obcím finanční částku 25 tisíc korun, celkem tedy sto tisíc korun,“ uvedla starostka Daniela Hebnarová. Podle ní se konkrétně jedná o obce Lety u Prahy, Hořín na Litoměřicku, Vrbno na Mělnicku a Bechyni. (pz)

Zkontrolujte si řidičské průkazy, některé podléhají výměně

Pokud vlastníte řidičský průkaz, pozorně si ho prohlédněte. Některým průkazům končí k 31. 12. 2013 platnost a je třeba je vyměnit za nové. Konkrétně se povinná výměna týká průkazů vydaných v rozmezí od 1. 1. 2001 do 30. 4. 2004. A neotálejte s výměnou až na poslední chvíli. Čím později na úřad přijdete, tím více se vystavujete riziku nepřijetí čekání ve frontách. V případě výměny je třeba dostavit se na oddělení dopravy a silničního hospodářství kroměřížské radnice, které sídlí na Husově náměstí č. 534/23 (budova B, páté podlaží). „K výměně řidičského průkazu je nutné přinést jednu aktuální fotografii, starý řidičský průkaz a platný doklad totožnosti.“

pokračování na str. 3

Peripetie s domem v Rostislavově ulici po letech končí

Po dlouhých letech se kroměřížské radnici konečně podařilo vyřešit problematiku městského domu v Rostislavově ulici. Jeho obyvatelé dlouhodobě neplatili nájemné a kromě stále rostoucího dluhu se nedařilo ani vyřešit jejich vystěhování. Teprve letos v červnu se městu podařilo dlužníky vystěhovat, dům vyklidit a bez jakékoliv zátěže ho nabídnout k prodeji.

„S nájemníky, kteří dlouhodobě neplatili nájem a městu dlužili na nájemném bezmála 200 tisíc korun, jsme v poslední době absolvovali několik jednání s tím, že město trvá na uhrazení dlužné částky. V lokalitě Račín se současně uvolnil byt,

kteřý byl nájemcům domu v Rostislavově ulici nabídnut jako náhradní bydlení a ti tuto alternativu nakonec přijali. Nájemníci jsou tedy po letech z domu vystěhováni a dům je vyklizen,“ uvedl radní Marek Šindler. Zastupitelé už také na svém jednání 28. června schválili nový záměr prodeje, v němž už nefiguruje podmínka převzetí veškerých závazků vyplývajících z nájemních smluv, ale naopak byla podle znaleckého posudku stanovena konkrétní cena 1 276 400 Kč.

Současné peripetie domu v Rostislavově ulici sahají ještě do předrevoluční historie. V osmdesátých letech minulého století se tu počítalo s

prodloužením Spáčilovy ulice. Už tenkrát proto nechávalo město dům zestárnout bez standardní údržby s tím, že se bude bourat. Po revoluci se ale od masivní výstavby upustilo a k demolici domu nedošlo. V územním plánu ale zůstalo zaneseno využití pozemků jako komunikace. Protože šlo o městský majetek, město ho využilo pro sociální bydlení s tím, že se v budově prováděly jen nejnnutnější opravy. Omezení výstavby v aktuálním územním plánu zůstává stále v platnosti, avšak případnou změnou využití lokality se město bude zabývat při přípravě nového územního plánu.

(pz)

Městští strážníci mají nové výraznější košile

Městská policie Kroměříž změnila barvu košilí. Původní světle modrou nahradila tmavším a živějším tónem této barvy. Strážníci mají nově k dispozici také letní variantu uniformy, která jim v horkých dnech poskytne lepší komfort pro práci. Pracovní polokošile a kalhoty jsou ušité z lehčích a modernějších materiálů.

„Zdůvodnění změny barvy košilí je jednoduché, chceme, aby uniformy byly pestřejší a zároveň v ulicích více vidět,“ vysvětlil velitel kroměřížských strážníků Libor

Kubiš s tím, že střih i doplňky zůstávají stejné.

Uniformu Městské policie v Kroměříži tvoří tři barvy, modrou, černou a žlutou, které se vzájemně kombinují. Žlutou používají jako svrchní část oděvu především při dopravních akcích, aby byli dobře vidět, a černou při práci v noci. Na modrých košilích mají vždy na pravé straně hrudníku odznak se služebním číslem a na levém rameni domovenku se znakem města. (dap)

Foto: D. Podhajská

Blýská se cyklistice v Kroměříži na lepší časy?

V Kroměříži by se měly v nadcházejících letech významně zlepšit podmínky pro cyklistiku. Takové je alespoň očekávání od vstupu města do Asociace měst pro cyklisty, která vznikla začátkem července jako zájmové sdružení právnických osob. Jejím posláním je spojit města podporující cyklistickou dopravu pod hlavičkou právního subjektu a společně uskutečňovat kroky, které povedou ke zlepšení podmínek pro cyklo dopravu a k naplnění cílů národní cyklistické strategie.

„Cyklisté se shodují v tom, že Kroměříž nabízí ideální prostředí pro cyklistiku, ale chybí nám základní infrastruktura, která

je jinde standardem, a také koncepce, která by zaručovala kontinuální rozvoj podmínek pro cyklistiku,“ uvedl zastupitel Pavel Motyčka, jehož návrh na vstup města do asociace schválili zastupitelé 27. června a kterého zastupováním města v asociaci pověřili. Snahou asociace ale není pouhé jednostranné preferování cyklistiky. „Jedním z cílů je prezentace VIZE 25, neboli podpory rozvoje městské mobility jako systému s vyváženým 25 procentním podílem mezi jednotlivými složkami dopravy – automobilovou, cyklistickou, pěší a MHD,“ vysvětlil Pavel Motyčka. Mezi občany města má snaha zlepšit podmínky pro cyklisty

velkou podporu. Už 29. dubna se na radnici sešla neformální 17-ti členná pracovní skupina aktivních cyklistů, kteří reagovali na výzvu v Kroměřížském zpravodaji a vyjádřili podporu a ochotu podílet se na rozvoji cyklo dopravy v Kroměříži. Skupina vedená radničním cyklokoordinátorem by měla přinášet podněty přímo z terénu. (pz)

Marie Zdražilová je knihovnicí rekordmankou

Když se roce 1971 stala Marie Zdražilová knihovnicí v Postoupkách, určitě nepočítala s tím, že to bude na dlouhých (zatím) 42 let. Patří tak ke služebně nejstarším knihovnicím v okrese. V polovině srpna oslaví půlkulaté narozeniny a přesto ve své práci knihovnice neustrnula. Naopak, i když v konkurenci moderních technologií zájem o tištěné knihy spíše upadá, paní Zdražilová začala v posledních letech pořádat tématické besedy v knihovně, jichž se účastní stabilní skupina čtenářek. Nezapomíná ani na svou školu, kde před odchodem do důchodu učila. Žáci ze ZŠ v Bezměrově už dobře znají ze svých návštěv knihovnu v Postoupkách, kde jim Marie Zdražilová připraví

výstavku dětských knih a s dětmi si pak povídá o jednotlivých titulech. Svým čtenářům dokáže vždy poradit a pomůže vybrat knihu podle jejich zájmu nebo doporučit zajímavou novinku.

K nadcházejícím narozeninám přejeme Marii Zdražilové zdraví a elán do dalších let s přáním, aby ve funkci knihovnice zůstala ještě hezkou řádku let.

Osadní výbor Postoupy a čtenářky.

Staré herní prvky v Bezručově parku nahradí nové

Pozornosti kroměřížské veřejnosti neušlo, že začátkem července zmizel z dětského koutku v Bezručově parku kolotoč a část herních prvků. Právě kolotoč byl symbolem dětských let několika generací Kroměřížanů, bohužel po mnoha letech už dosloužil a musel být odstraněn. Oblíbený Bezručův park ale bez něj dlouho nezůstane. Nevyhovující stav kolotoče a herních prvků odhalila re-

vize, kterou radnice nechává každoročně zpracovat odbornou firmou. „Dětské hřiště je staré asi osm let a nebylo zahrnuté do nedávné revitalizace Bezručova parku. Dřevěné části některých herních prvků byly napadeny dřevokaznou houbou. Kovový kolotoč měl zrezivělou konstrukci a také už nevyhovoval platným bezpečnostním normám,“ vysvětlil Lubomír Fila z radničního odboru služeb. Lokali-

ta ale určitě dlouho bez vybavení pro děti nezůstane. „Výměna prvků by měla zahrnovat 2 skluzavky, 2 řetězkové houpačky, 2 vahadlové houpačky a 2 pružinová houpadla. Samozřejmě myslíme i na nový kolotoč. Bude o něco menší než ten původní, ale určitě dětem dobře poslouží,“ dodal Lubomír Fila, podle kterého nové a bezpečné vybavení hřiště přijde korun. (pz)

Záchranáři otevřeli svou základnu veřejnosti

Zdravotnická záchranářská služba v Kroměříži připravila na 26. červen Den otevřených dveří ve své výjezdové základně. Každý, kdo se přišel do sídla záchranářů v Havlíčkově ulici podívat, měl možnost nahlédnout pod pokličku každodenních starostí a povin-

ností týmu, který na Kroměřížsku denně zachraňuje lidské životy. Návštěvníci si mohli prohlédnout sanitní vozy, zdravotní techniku, přístroje a podívat se i na ukázky poskytování první pomoci či videoprojekce a prezentace každodenní práce záchranářů. (pz)

Foto: P. Zrna

Foto: J. Šoporský

Motocykly Harley-Davidson se 29. června sjely do Kroměříže. Tyto naleštěné těžké stroje zaplnily polovinu Velkého náměstí a právem si u Kroměřížanů vysloužily obdiv. Brněnský club Harley-Davidson, který setkání uspořádal, představil dobové modely z minulého století i novější mašiny. (dap)

KRÁTCE Z RADNICE

Po vyplnění jednoduché žádosti, která je k dispozici na přepážce, bude nový řidičský průkaz vydán do dvaceti dnů. Uvedená výměna není zpoplatněna, je provedena zcela zdarma bez správních poplatků,“ vysvětlila vedoucí oddělení Monika Doláková.

„Do konce roku zbývá vyměnit 3300 řidičských průkazů. Z 90 žádostí podaných průměrně za úřední den se většina týká rozšíření řidičských oprávnění, ztrát či agendy spojené s řidiči z povolání a jen asi 20 případů se týká povinné výměny řidičáků k 31. 12. 2013. Abychom bez čekání stihli všechny vyměnit, měli bychom každý úřední den vyřídit stovku žádostí,“ upozornila Monika Doláková, podle které je už dnes zvýšený nápor klientů patrný. (pz)

Z DENÍKU MĚSTSKÉ POLICIE

Městská policie chytila užovku, která překvapila lidi v restauraci

Kuriózní případ řešili 9. července strážníci Městské policie v Kroměříži. Museli si poradit s asi metr dlouhým hadem, užovkou obojkovou, která překvapila návštěvníky restaurace Gól v Obvodové ulici. Na místo přijeli poté, co je o nezvyklé situaci informovala devětatřicetiletá žena. Hada chytili odchytyvími kleštěmi a pomocí přepravního boxu převezli do přírody, na břeh Moravy.

Strážníci museli přijet na pomoc personálu záchytné stanice

Městská policie musela o prvním červencovém víkendů zasáhnout a pomoci personálu Krajské záchytné stanice Kroměříž. Její pracovníci bojovali s dvěma velmi agresivními klienty, kteří ničili zařízení nemocnice a nechtěli se přizpůsobit situaci. Společnými silami spolu s policisty se jim nakonec podařilo aplikovat opicům uklidňující injekci. (dap)

KRÁTCE Z RADNICE

Ke kácení stromů na zahradě nemusíte mít povolení

Od 15. července tohoto roku začala platit nová vyhláška ministerstva životního prostředí, která mění některé podmínky pro udělování povolení ke kácení dřevin. Největší novinkou je skutečnost, že už není nutné žádat o souhlas ke kácení stromů, které rostou v zahradách.

„Zahradou je však podle této vyhlášky míněn pouze pozemek v zastavěném území obce, který je u rodinného nebo bytového domu ve smyslu stavebního zákona a který je oplocený a nepřístupný veřejnosti. Všechny tyto podmínky musí být splněny současně. Nestačí tedy, že pozemek je oplocený a je na něm třeba zahradní chata. A je jedno, jak je pozemek zařazen podle katastrální vyhlášky,“ upozornila vedoucí odboru životního prostředí kroměřížské radnice Božena Ševčíková. I nadále také platí, že bez souhlasu úřadu lze kácet stromy o obvodu kmene do 80 cm ve výšce 130 cm nad zemí (pokud nejsou součástí stromořadí nebo významného krajinného prvku) a zapojený porost dřevin do plochy 40 čtverečních metrů.

Naopak kácení ostatních stromů, které mají ve výšce 130 cm obvod kmene větší než 80 cm, je možné i nadále pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody. „Stejně tak je nutný souhlas pro kácení stromů bez ohledu na velikost, které jsou součástí stromořadí, tj. souvislé i nesouvislé řady nejméně 10 stromů, nebo významného krajinného prvku, např. břehového porostu,“ vysvětlila Božena Ševčíková. Novinkou je nezbytný souhlas pro kácení dřevin v tzv. zapojeném porostu na ploše větší než 40 m². „Doposud se souhlas týkal pouze porostů keřů, teď to platí i pro plochy, porostlé mladými stromy o malém obvodu kmene, které se ale ve svých korunách dotýkají nebo překrývají. Jsou to třeba různé remízy a porosty na mezích, většinou jsou to nálety mladých dřevin,“ dodala vedoucí odboru životního prostředí. (pz)

„Budu bojovat za to, aby pódium mělo jinou podobu,“ říká starostka

Kroměřížská radnice je v procesu řešení případu zhrouteného pódia na Velkém náměstí, ke kterému došlo v posledním červnovém týdnu. Podala trestní oznámení na neznámého pachatele a její další kroky budou vycházet z výsledků vyšetřování Policie České republiky a odborných analýz.

V jednom mají radní jasno již nyní – pódium by do budoucna mělo mít jiný tvar. Bezpečnější a estetičtější. Podle starostky Daniely Hebnarové o tom ale nemůže město rozhodnout samo a musí vyjednávat s nadřízenými orgány, které na stavbu poskytly dotaci. Nicméně dočasně může pódium fungovat i ve stávající neúplné podobě. Program letních kulturních akcí na Velkém náměstí bude probíhat dál bez omezení.

Jak celá záležitost pokračuje?

Postupujeme podle smlouvy a zákona. V této chvíli je vše v reklamačním řízení. Stavba byla pořízena z dotačního titulu, do celé kauzy tak vstupují i další strany. Ale rozhodující v této chvíli je, že dodavatelská firma odmítla naši reklamaci uznat.

Myslíte, že má šanci uspět?

Snažím se na celou věc dívat i z pohledu spotřebitele – objednali jsme si a zaplatili zboží, které v záruční době vypovědělo službu. Nyní požadujeme nápravu a nové optimální řešení. Dodavatel zaujal takové stanovisko, že budou muset rozhodnout soudní znalci a policie. Z naší strany nedošlo při užívání pódia k pochybení nebo nedodržení smlouvy a věřím, že tento názor pečlivě prošetřování celé kauzy potvrdí.

Jak vidíte budoucnost pódia?

Na Velkém náměstí se v průběhu celého roku koná řada akcí a vystoupení, které již ke kulturnímu koloritu města neodmyslitelně patří. Pódium vytváří podmínky, aby účinkující bezproblémově mohli předvést připravený program. A diváci mají šanci velmi dobře vše vidět a slyšet. Prozatím došlo k dohodě, že pódium bude dál fungovat bez zastřešení, aniž bychom museli vracet dotaci. Je spravené a po revizi, takže se na něm mohou konat kulturní a společenské akce podle

původního plánu. Ovšem je dále na vyjednávání úřadu s jeho nadřízenými orgány, jaká bude budoucí podoba stavby. Osobně bych se velice nerada vracela k původnímu tvaru, ke krychli s rovnou střechou, která sice odpovídala přísným požadavkům památkářů, na druhou stranu se naprosto neosvědčila a je nebezpečná. Budu bojovat za to, aby mělo pódium jinou podobu.

Je zastřešení pódia nutné?

Opět musím připomenout, že pódium vzniklo v režimu dotačního titulu, což s sebou nese určitá pravidla. Záleží tedy i na úřadu regionální rady, zda zastřešení bude nutné a pokud ano, do jaké míry bychom se mohli odchýlit od původního projektu. Zda je například možné, aby mělo pódium mobilní, vysouvací střechu, která by se dala podle potřeby vytažovat a stahovat. Mně se tento nápad moc líbí. Méně by to rušilo historické prostředí náměstí, působilo by to estetičtěji a hlavně bychom předešli situaci, kdy mohlo dojít k ohrožení lidí. Měli jsme obrovské štěstí, že se v onen červnový den nikomu nic nestalo. Nyní je to vlastně druhá šance pro všechny zainteresované strany: najít kvalitní a bezpečné řešení pódia pro kulturní prezentaci tak, jak se pro Velké náměstí v Kroměříži sluší a patří.

Dana Podhajská

Město Kroměříž na Facebooku úspěšně boduje

Na počátku dubna letošního roku spustil MěÚ Kroměříž tři naplánované profily na sociálních sítích Facebook, Google+ a Twitter s cílem získat nový a obousměrný komunikační kanál s občany a návštěvníky města. Jak si stojíme po více než 3 měsících?

Oficiální facebooková stránka města Kroměříže je nejúspěšnější. V půli července jsme měli 413 fanoušků. Náš poměr aktivity k počtu fanoušků činí 39%, běžný průměr stránek na Facebooku bývá v jednotkách procent. Přes sdílení našich fanoušků dokážeme oslovit v průměru 3 až 6 tisíc uživatelů Facebooku, v případech placené propagace pak až 15 tisíc uživatelů. Síť Twitter a Google+ nejsou v Česku tak populární, což se odráží i v počtu uživatelů na

oficiálních stránkách města. Co vše se na našich profilech řeší? Důležitým motivem pro nás byla možnost získávat podněty a nápady k dění ve městě méně oficiální cestou. Na Facebooku jsme na základě tipů od návštěvníků začali zveřejňovat ztráty a nálezy, podařilo se dořešit podnět obyvatel Vázan na rozšíření počtu košů pro psí exkrementy v této městské části. Aktivně jsme reagovali i na dotazy k podomnímu prodeji ve městě nebo opožděné sečení trávy v letošní sezóně.

S velkým ohlasem se setkávají veškeré fotogalerie z událostí ve městě. Snažíme se informačně podpořit i zajímavé aktivity v našem okolí. Facebookový profil obsahuje také odkazy na jednotlivé události z historie města a časová osa

je průběžně doplňována, čímž vzniká on-line stručná a přehledná kronika. Děkujeme za sledování a využívání nových komunikačních kanálů města i za jejich doporučení vašim známým. Uvítáme zajímavé tipy, fotografie, videa nebo dotazy, které můžete přímo psát na uvedené profily nebo zaslat mailem na adresu facebook@mesto-kromeriz.cz. Neváhejte podpořit vámi požádané kulturní a sportovní akce také prostřednictvím našich profilů:

- <https://www.facebook.com/MestoKromerizOficialne>
- <https://twitter.com/mestokromeriz>
- <https://plus.google.com/+kromeriz>

Zdeněk Dvořák

Tajemství staré Kroměříže láká turisty i místní

S nebývalým zájmem se setkaly kostýmové prohlídky, které jako novinku letošní sezony připravila pod názvem Tajemství staré Kroměříže radnice a občanské sdružení Biskupští manové. Podvečerní procházka je připravena na každý prázdninový pátek, vede nejpůsobivějšími místy historické Kroměříže a je spojena s netradičním povídáním o městě v doprovodu biskupských vojáků a měšťanů. „O tuto novinku je k našemu potěšení tak obrovský zájem, že jsme během uplynu-

lých termínů zcela naplnili kapacitu a prohlídky jsme rozšířili kromě základního času v 18 h ještě o jedno kolo v 19.30 h. Abychom mohli všem zájemcům vyhovět a lépe koordinovat organizaci, doporučujeme nenechávat zakoupení vstupenky na místo samé, ale učinit tak s předstihem v předprodeji v informačním centru,“ poznamenal mluvčí radnice Pavel Zrna. Prohlídky, jejichž součástí jsou i scénické vstupy historických šermířů, můžete navštívit ještě 9., 16., 23. a 30. srpna. (pz)

Foto: J. Soporský

Pozvání do partnerského města Krems an der Donau

Za spolek Přátel Evropy Kroměříž přinášíme tip na letní výlet – tentokrát do rakouského Krems an der Donau. Krems patří mezi partnerská města Kroměříže již 9 let. Je to krásné historické město s mnoha pozoruhodnými památkami. Však je také památkovou rezervací a patří mezi jedno z nejnavštěvovanějších míst v Rakousku. Město leží na soutoku řek Krems a Dunaje v Dolním Rakousku v údolí Wachau nedaleko Vídně, což byla historicky velmi významná poloha. V současné době je to především průmyslové

a veletržní město známé svou produkcí meruněk (za zmínku stojí určitě jejich každoroční Meruňkové slavnosti) a vína, zvláště Veltlínského zeleného. Letošní rok je pro Krems v mnohém významný. Novým starostou Kremsu se stal pan Dr. Reinhard Resh, který je po 57 letech prvním sociálnědemokratickým starostou tohoto města. Přesně před 550 lety byl Kremsu udělen nový městský erb, mincovní právo a další výhody. U příležitosti tohoto výročí se ve městě konají různé oslavy a výstavy. V současné době

tu můžete navštívit třeba zajímavou výstavu Originální Krems, na níž najdete například část o Kremžské hořčici nebo o známém barokním malíři Martinu Johannovi Schmidovi, zvaném Kremžský Schmidt. Město Krems je prostě po mnoha stránkách velmi pozoruhodným místem a určitě stojí za to jej navštívit. Pokud máte zájem o aktuální dění v Kremsu, v čítárně Knihovny Kroměřížska najdete zpravodaj, který pravidelně město Krems vydává.

Martina Večerková
Přátel Evropy Kroměříž

Divadlo nezahálí ani o prázdninách

Členové Divadelního spolku Kroměříž ve spolupráci s městem Kroměříží připravili na dobu letních prázdnin akci Divadlení 2013. Diváci po dobu prázdnin mohou navštívit čtyři představení. Program zahájil 12. července domácí ochotnický spolek hořkou komedií Dovolena po česku a 26. července mohli zhlédnout thriller z anglických blat Žena v černém v podání souboru Amadis Brno. Dne 9. srpna na něj naváže Divadlo Grund Praha s tragikomedii Služky a celé Divadlení zakončí 23. srpna představení plné písniček a dobré pohody Písničkál v podání Dostavniku Přerov. Představení se hrají vždy ve 21.30 h na nádvoří radnice a klubu Starý pivovar. Vstupenky jsou v prodeji v Informačním centru Kroměříž vedle radnice. (mk)

Výstavu fotografií Jindřicha Štreita a soch a skleněných objektů Moniky Vosykové nabídla do 21. července galerie Orlovna. Tato prezentace současného umění byla velmi netradiční, kurátoři Aleš Vrtal a Martina Šišková vybrali záměrně z kolekce, kterou známý fotodokumentarista nafotil v

průmyslových Vítkovicích, pouze snímky, na nichž nejsou lidé. V kombinaci s abstraktními a jednoduchými objekty Moniky Vosykové se jednalo o zajímavou podívanou. Od 29. července na ni navázala výstava obrazů a keramiky členek brněnského Sdružení Q. (dap)

Moderní umění v historické Kroměříži, takový je cíl prezentace děl současných českých umělců, kteří až do konce srpna vystavují v Podzámecké zahradě, na veřejných prostranstvích a letos nově také v bývalé vojenské budově na Hanáckém náměstí, přiléhající k Purkyňově ulici. Občanské sdružení GET ART, které přehlídku pořádá už čtvrtým rokem, chce instalacemi a objekty oživit letní atmosféru města a přivést umění do každodenního života Kroměřížanů. Díla jsou z větší části na prodej. (dap)

Foto: D. Podhajska

MĚSTO
KROMĚŘÍŽ

:)2013 Slavíme spolu...

Moravští madrigalisté sklízeli úspěchy ve Francii a Německu

Pozvání na festival v Heilles s názvem „Antologie evropských sborů“ přišlo od našeho spřáteleného francouzského sboru Choeur a coeur. Festival vznikl na základě myšlenky dirigenta Jean-Louise Ruellana ukázat rozmanitost stylů různě velkých a repertoárově zaměřených pěveckých sborů z Evropy. Sjely se sbory z hostitelské země, Belgie, Německa, Itálie, Polska, Velké Británie a my jsme reprezentovali Českou republiku. Zvláštností festivalu bylo to, že každý sbor zde měl svůj stánek. V tom našem jsme nabídli propagační materiály o Kroměříži, Zlínském regionu i celé České republice. Během příprav našeho stánku nás překvapila regionální televize, která natočila rozhovor s představiteli sboru.

Pro hlavní festivalový den, neděli 9. června, se bohužel naplnila nepříznivá předpověď počasí a místo konání zahajovací „mezinárodní mše“ se muselo přesunout z náměstí v Heilles do nedalekého Cauvigny, kde nás však přijalo duchovní prostředí a úžasná akustika starobylého chrámu. Sami jsme zazpívali Kyrie a Gloria a pak se zaposlouchali do dalších částí, o které se podělili ostatní sbory.

Po přesunu zpět do Heilles se sbory střídaly na krytých pódiích a posluchači seděli pod otevřeným nebem pod deštníky, ani to je však neodradilo. My jsme pro ně pod dramaturgickým vedením dirigenta Radka Dočkala nastudovali tři různé programy: Evropská renesance a baroko, Sborové skladby českých mistrů a České lidové písně. Společný zpěv národních písní a evropské hymny Óda na radost celý festival uzavřel.

Nskončil tím ale program našeho koncertního zájezdu. V pondělí 11. června nás čekal náročný, téměř dvouhodinový koncert v německém Zweibrückenu před zcela zaplněným sálem. Citát z kritiky, která vyšla dva dny po našem odjezdu, snad mluví za vše: „...Sbor udělal dojem a upoutal svým celkově homogenním

zvukem, kvalitou všech hlasů i tím, že zpěvnost všech zpěváků a zpěvaček se až ke skvělému závěrečnému sboru nijak nezměnila...“

„... prožili jsme napínavou toulku po mnoha obdobích hudebních dějin, seznámili se vedle latiny i s jinými evropskými jazyky, především s češtinou a měli jsme radost z energie a stále zřetelného nadšení sboru. Program duchovní i světské části byl chytře uspořádán, začínal velmi starou hudbou a stupňoval se pomalu až k mistrům dvacátého století. Díla J. Handla-Galluse, G. O. Pitoniho, J. D. Zelenky, C. Saint-Saënsa, M. Duruflé a E. Morriconeho patřila ke zvlášť povedeným. V populárnější druhé části se líbily zejména skladby O. di Lassa, A. Scandella a G. Gastoldiho, dokud program nedospěl

efektními, někdy až strhujícími skladbami českých mistrů ke svému konci. Velký potlesk děkoval za večer s hudbou zde téměř neznámou, která ale stojí za poslech, a se sborem, který u nás rádi přivítáme znovu.“ (Die Rheinpfalz - č. 134, čtvrtek 13. června 2013 (dwe), z němčiny přeložil Jan Kubáček) Koncertním zájezdem do Francie a Německa ukončili Moravští madrigalisté první část roku 2013. Po prázdninách začnou zkoušet znovu a rádi by do svých řad přizvali nové zpěváky. V posledních dvou letech se sbor podařilo omladit, ale i nadále potřebujeme doplnit basovou i tenorovou sekci. Opravdoví zájemci o interpretaci duchovní i světské sborové tvorby najdou další informace a kontakty na: <http://www.madrigaliste.cz>

Věra Kroftová

Ve Zweibrückenu před zcela zaplněným sálem

Francouzská televize natáčí festivalové vystoupení

Sbor oslavil své výročí ve Sněmovním sále

Do oslav a připomenutí Mezinárodního dne archivů (9. června 2013) se zapojili také pracovníci kroměřížského archivu, a to Dnem otevřených dveří archivu. Zájemci si mohli prohlédnout prostory moderní archivní budovy ve Velehradské ulici. Komentované prohlídky začínaly vždy v celou hodinu a na cestu po budově i archivních depozitářích se vydali návštěvníci s kroměřížskými archivářkami, které poskytly zasvěcený výklad a zodpověděly celou řadu dotazů. Velkou pozornost vzbudily především uložené archiválie, ale také zařízení pracoven, depozitářů, knihárské i restaurátorské dílny. Bez povšimnutí nezůstala ani knihovna archivu, kde je uloženo na 8 tisíc svazků odborné literatury z oblasti archivnictví, historie, pomocných věd historický a neschází ani regionální literatura. Archivovány jsou i regionální noviny, zpravodaje či příležitostné tisky. Věříme, že se návštěvníkům v archivu líbilo, odnesli si spoustu nových informací a poznatků. Naším cílem bylo pak přiblížit nejen archivní budovu, ale také práci archivářů, a to se nám snad i podařilo.

(ze)

Kroměříž za vrcholného baroka

Biskup kardinál Wolfgang Hanibal ze Schrattenbachu (1711-1738) byl značně zaneprázdněn diplomatickou kariérou (působil jako místokrál v Neapoli) a olomoucké biskupství mu spíše sloužilo jako finanční základna jeho velkolepé barokní reprezentace. I jeho nástupce na biskupském stolci, Jakub Arnošt Lichtenstein (1738-1745), mu vytýkal, že „nechoval v hlavě nic než hudbu, opery, zpěváky, komedie, denní hostiny a cizí lidi kolem sebe“. Kroměříž sice zůstávala stranou jeho bezprostředního zájmu, ale přesto jsou významné stavební počiny první poloviny 18. století spjaty s jeho jménem – přestavba farního kostela Nanebevzetí Panny Marie, nová kaple P. Marie Bolestné při kolegiálním kostele sv. Mořice, kde byl pohřben a v neposlední řadě stavba barokního klenotu, piaristického kostela Sv. Jana Křtitele. V roce 1715 zasáhla Kroměříž morová nákaza, kolem města musela být dokonce vytyčena karanténní linie, kterou obsadilo vojsko. Po dlouhých pět měsíců pak nesměl oblast nikdo opustit. Kroměřížští měšťané během karanténní izolace příslibili, že „ukončí-li Bůh mor, ...vybudují na (Riegrově) náměstí sochu svaté Trojice“.

Pro Kroměříž byly velkou pohromou války o rakouské dědictví, kdy bylo město v roce 1742 na celých deset týdnů obsazeno pruským vojskem. Historik F.V. Peřinka uvádí: „Měšťané musili dávat svým nemilým pruským hostům dobré pokoje, pěkné poležení v peřinách, tabák, pivo i kořalku, musili dávat jim seno i slámu a hlavně musili je dobře krmiti. Ve městě nezůstalo snad jediného kuřete, husy a slepice, nebylo libry mouky ani masa, ba ani hovězího dobytka“. Když po odchodu vojska městská lůza zjistila, že vojáci od škod ušetřili židovskou část města, protože byla pod ochranou generála Schwerina, vtrhla do ghetta, vyplenila ho a tři osoby zabila. Po skončení války v roce 1748 se císařovna Marie Terezie vydala na návštěvu do Brna a do Olomouce a cestou se zastavila

Císařovna Marie Terezie (1740-1780), která navštívila kardinála biskupa F. J. Troyra v Kroměříži v roce 1748

v Kroměříži u svého vzácného přítele, kardinála biskupa Ferdinanda Julia Troyera (1745-1758), který byl jejím rádcem a zpovědníkem. Díky její přízni bylo biskupovi ponecháno jen pro jeho osobu právo razit mince v kroměřížské mincovně.

V roce 1752 vypukl v Novosadech katastrofální požár, který se přenesl velkým větrem přes konírny na Mlýnskou bránu a na zámek, kanovnícké a měšťanské domy. Popelcem lehlo 86 domů i s hospodářskými stavbami za hradbami. Neprodleně byla sice zahájena obnova města i zámku, ale narušil ji další vpád pruských jednotek do města (1758) během tzv. sedmileté války. Opravy města zničeného požárem probíhaly zejména za episkopátu biskupa Leopolda Bedřicha z Egkhu (1758-1760). Byl to právě on, kdo angažoval tehdy nepříliš známého malíře F.A. Maulbertsche k vytvoření fresky v Lenním sále kroměřížského zámku (1759). V roce 1777 došlo k významné události, z historického hlediska závažné pro celou Moravu – olomoucké biskupství

Průčelí kostela sv. Jana Křtitele (1737-1768)

CO VÍTE O KROMĚŘÍŽI

Vážení čtenáři,

Než se v naší soutěži na stránkách Kroměřížského zpravodaje vydáme do období vrcholného baroka, připomeňme si otázku z minulého čísla, kdy jsme se ptali na jména architektů, které povolal Karel II. z Lichtensteinu-Castelcorna do Kroměříže. Správně jste odpovídali, že biskup úzce spolupracoval zejména s italskými architekty G. P. Tencalou a F. Lucchsem, kteří projektovali všechny důležité stavby ve městě včetně zámku, jehož rozsáhlou přestavbu považoval za jednoznačnou prioritu.

Ze správných odpovědí jsme vylosovali tyto výherce:

**Ludmila Mašíková
Oldřich Koutský
Iveta Jurkovičová**

Otázka č. 8

Ve kterém roce bylo olomoucké biskupství povýšeno na arcibiskupství?

Správné odpovědi označené heslem „Soutěž - 750 let“ pošlete na adresu zpravodaj@mestokromeriz.cz, nebo na adresu: Kroměřížský zpravodaj, Velké náměstí 115, 767 01 Kroměříž. (Nezapomeňte uvést svou adresu a telefonní kontakt).

KROMĚŘÍŽ PŘED 100 LETY

KONCERTY

- **13. 8. SMYČCOVÝ ORCHESTR Z FRIBOURGU**, Sněmovní sál, zač. v 19.30 h
- **19. 8. ÁRIE Z CARMEN** (MFO Olomouc), Sněmovní sál, zač. v 19 h
- **23. 8. TRYS KETURIOSE: SUTIRTANES**, kostel sv. Mořice, zač. v 18 h
- **23. 8. VYŠEJ POD OBLAKY**, Velké náměstí, zač. v 19.30 h
- **24. 8. MUŽÁCI + GRAJCAR**, Balkónový sál, zač. v 18 h
- **PŘEHLÍDKA MALÝCH BANDŮ**, každý čtvrtek v měsíci zahrádka Radničního sklípku, od 16 do 18 h (jen za příznivého počasí)

ZÁBAVA

- **23. a 24. 8. DOŽÍNKY ZLÍNSKÉHO KRAJE 2013**
- **24. 8. SLAVNOSTI CHLEBA + REGIONÁLNÍ POTRAVINA**, Arcibiskupský zámek
- **24. 8. POKLADY UNESCO**, Arcibiskupský zámek, zač. ve 14 h
- **24. 8. POKLADY UNESCO – GALAPROGRAM**, Velké náměstí, zač. v 18 h
- **30. 8 - 1. 9. MEZINÁRODNÍ FESTIVAL VOJENSKÝCH HUDEB**
- **30. 8. ROZLOUČENÍ S PRÁZDNINAMI**, Velké náměstí, zač. v 18 h
- **31. 8. VOJENSKÉ HUDBY + 4TET**, Velké náměstí, zač. v 16 h

DIVADLO

- **9. 8. SLUŽKY**, Divadlo Grund Praha, nádvoří radnice a klubu Starý pivovar, zač. ve 21.30 h
- **11. 8. RYCHLÉ ŠÍPY**, Podzámecká zahrada - piknikova louka, zač. v 19 h
- **23. 8. PÍSNÍČKÁL**, Dostavník Přerov, nádvoří radnice a klubu Starý pivovar, zač. ve 21.30 h

VÝSTAVY

- **PETR BARAN: VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ**, Galerie u Artuše, do 26. 8.
- **JIŘÍ SALAJKA: VÝSTAVA OBRAZŮ**, od 29. 8. do 30. 10.
- **23. 8. KROJE DOLNÍHO POOLŠAVÍ**, Arcibiskupský zámek, vernisáž v 17 h
- **Z POKLADŮ ARCHIVU MĚSTA KROMĚŘÍŽE**, Státní archiv Kroměříž, do června 2014
- **VÝSTAVA PŘIPOMÍNÁJÍCÍ PŘÍPRAVU A REALIZACI ZÁPISU ARCIBISKUPSKÉHO ZÁMKU A ZAHRAD NA SEZNAM UNESCO**, Arcibiskupský zámek, do 30. 9.

- **MAX ŠVABINSKÝ TAK TROCHU JINAK**, Muzeum Kroměřížska, do 22. 9.
- **SDRUŽENÍ Q BRNO: OBRAZY A KERAMIKA**, Galerie Orlovna, do 25. 8.
- * **VOJTĚCH JANYŠKA**, Vodárna, do 25. 8.
- **AUTORSKÁ VÝSTAVA MARTINA ČÍŠECKÉHO**, restaurace Radniční sklípek, do 8. 8.
- **FOTOGRAFIE KROMĚŘÍŽSKÝCH UDÁLOSTÍ**, Muzeum Kroměřížska, do 1. 9.
- **OSLAVY ŠEDESÁTÝCH NAROZENIN MAXE ŠVABINSKÉHO V KROMĚŘÍŽI V ROCE 1933**, Muzeum Kroměřížska, do 31. 12. 2013.
- **PAMÁTNÍK MAXE ŠVABINSKÉHO** - přehlídka všech období a technik tvorby kroměřížského rodáka, Muzeum Kroměřížska, stálá expozice.
- **PŘÍRODA A ČLOVĚK** - fauna, flóra a archeologické nálezy z regionu, Muzeum Kroměřížska, stálá expozice.
- **HISTORIE UKRYTÁ POD DLAŽBOU MĚSTA** - kulturně-historický obraz města Kroměříže od jeho vzniku do raného novověku, sklepní prostory Muzea Kroměřížska, stálá expozice.

KINO NADSKLEPÍ

- **2. 8. PŘED PŮLNOCI**, zač. v 18 h
- **2. 8. JAMÍNINY SLZY**, zač. ve 20.30 h
- **3. 8. RED 2**, zač. v 18 h
- **3. 8. TERAPIE LÁSKOU**, restaurace Scéna, zač. ve 20.30 h
- **3. 8. JASMÍNINY SLZY**, zač. ve 20.30 h
- **4. 8. JASMÍNINY SLZY**, zač. v 18 h
- **4. 8. PŘED PŮLNOCÍ**, zač. ve 20.30 h
- **5. 8. PŘED PŮLNOCÍ**, zač. v 18 h
- **5. 8. RED 2**, zač. ve 20.30 h
- **8. 8. DRŠŇAČKY**, zač. v 18 h
- **8. 8. POT A KREV**, zač. ve 20.30 h
- **9. 8. POT A KREV**, zač. v 18 h
- **9. 8. LOVELACE**, zač. ve 20.30 h
- **10. 8. SPRING BREAKERS**, zač. v 18 h
- **10. 8. POT A KREV**, zač. 20.30 h
- **11. 8. BLING RING**, zač. v 18 h
- **11. 8. V ZAJETÍ DÉMONŮ**, zač. ve 20.30 h
- **12. 8. LOVELACE**, zač. v 18 h
- **12. 8. V ZAJETÍ DÉMONŮ**, zač. ve 20.30 h

- **15. 8. PERCY JACKSON: MOŘE NESTVŮR 2D**, zač. ve 20.30 h
- **16. 8. PERCY JACKSON: MOŘE NESTVŮR 3D**, zač. ve 20.30 h
- **17. 8. PERCY JACKSON: MOŘE NESTVŮR 3D**, zač. v 18 h
- **17. 8. PERCY JACKSON 1**, Starý pivovar, zač. ve 20.30 h
- **17. 8. ŽIVOT TĚ DRUHÉ**, zač. ve 20.30 h
- **18. 8. ŽIVOT TĚ DRUHÉ**, zač. v 18 h
- **18. 8. PERCY JACKSON: MOŘE NESTVŮR 2D**, zač. ve 20.30 h
- **19. 8. PERCY JACKSON: MOŘE NESTVŮR 2D**, zač. v 18 h
- **19. 8. PERCY JACKSON: MOŘE NESTVŮR 3D**, zač. ve 20.30 h
- **22. 8. KICK ASS 2**, zač. v 18 h
- **22. 8. MACHŘI 2**, zač. ve 20.30 h
- **23. 8. MACHŘI 2**, zač. v 18 h
- **23. 8. KICK ASS 2**, zač. ve 20.30 h
- **23. 8. O MORAVSKÉ ZEMI**, Velké náměstí, zač. ve 20.30 h
- **24. 8. KICK ASS 2**, zač. v 18 h
- **24. 8. OČISTA**, zač. ve 20.30 h
- **25. 8. LÍBÁNKY**, zač. v 18 h
- **25. 8. JOBS**, zač. ve 20.30 h
- **26. 8. JOBS**, zač. v 18 h
- **26. 8. LÍBÁNKY**, zač. ve 20.30 h
- **29. 8. LÍBÁNKY**, zač. ve 20.30 h
- **30. 8. LÍBÁNKY**, zač. v 18 h
- **30. 8. LUCIE**, zač. ve 20.30 h
- **30. 8. MILLEROVI NA TRIPU**, zač. ve 20.30 h
- **31. 8. MILLEROVI NA TRIPU**, zač. v 18 h
- **31. 8. LÍBÁNKY**, zač. ve 20.30 h

BIJÁSEK

- **4. 8. JÁ, PADOUCH 2**, zač. v 16 h
- **15. 8. ŠMOULOVÉ 3D**, zač. v 18 h
- **16. 8. ŠMOULOVÉ 2D**, zač. v 18 h
- **17. 8. ŠMOULOVÉ 2D**, zač. v 16 h
- **18. 8. ŠMOULOVÉ 3D**, zač. v 16 h
- **25. 8. UNIVERZITA PRO PŘÍŠERKY 3D**, zač. v 16 h
- **29. 8. LETADLA 3D**, zač. v 18 h
- **31. 8. LETADLA 2D**, zač. v 16 h

STUDIO KAMARÁD

- **21.- 24. 8. PODZIMNÍ DĚTSKÁ BURZIČKA**
 - **27. 8. ROZLOUČENÍ S PRÁZDNINAMI V BONGU BRNO**
 - **PRÁZDNINOVÁ MINIŠKOLIČKA A HLÍDÁNÍČKO**, do 30. 8.
- více na www.studiokamarad.ic.cz nebo na tel. 608 848 978.

Letní Floria láká na výstavu mečíků

Výstaviště Floria Kroměříž pořádá ve dnech 3. - 11. srpna 37. ročník celostátních prodejních zahradních výstav Floria LÉTO 2013. Vedle tradičního sortimentu se mohou návštěvníci těšit na výstavy růží a lilí a specialitou bude především výstava mečíků. K vidění bude mnoho druhů a stovky barev těchto krásných květin, pro které bude opět vyčleněna samostatná výstavní hala. Novinkou bude výstava kaktusů pořádaná ve spolupráci s kroměřížským Klubem kaktusářů Frailea. „Tento klub založený už v roce 1965 dlouhá léta prezentoval pěstitelské výsledky svých členů na výstavě v Květné zahradě v Kroměříži. Nově bude tato výstava pořádána právě na výstavě Floria LÉTO 2013,“ uvedl ředitel výstaviště Radek Novotný. (pz)

Tvůrčí psaní

Knihovna Kroměřížska bude pořádat již 5. ročník Kroměřížské školy tvůrčího psaní. Je určena pro širokou veřejnost bez ohledu na věk a vzdělání. Lekce budou probíhat pod vedením regionální spisovatelky Kláry Janečkové. Kurz bude zahájen na podzim 2013. Zájemci se mohou přihlásit v Knihovně Kroměřížska osobně nebo na tel. 573 503 173, či na e-mailu pavlikova@knihkm.cz. Kurz je spolufinancován Ministerstvem kultury ČR.

Prodaná nevěsta má v Kroměříži tradici a opět se vrací

Zdroj: Muzeum Kroměřížska

Město Kroměříž v letošním roce slaví 750 let od svého vzniku. Při této příležitosti pozvala Sokolská župa Hanácká, která také vzpomíná 115 let od svého založení, sokolský divadelní soubor z Pyšle, který dne 21. září 2013 v 18 h sehraje v Domě kultury operu Pro-

daná nevěsta. Pro kroměřížskou veřejnost je přítom toto Smetanovo dílo přímo srdeční záležitostí. Starší generace si jistě pamatuje první provedení opery dne 14. července 1944 pod taktovkou Antonína Procházky, dirigenta Hanáckého orchestrálního sdružení. Manželé Drápalovi zde poprvé vystoupili v hlavních rolích Jeníka a Mařenky, Kecala zpíval Rudolf Asmus (alternoval Vlast. Šíma), režíroval Miloš Wasserbauer, roli Vaška hrál Vlad. Vach. Opera se hrála v Květné zahradě a i za tragické nacistické okupace měla 11 repríz. Již v červnu 1945 byla hrána znovu v původním nastudování za spolupráce St. divadla v Brně, Obl. divadla v Olomouci, za účasti R. Asmuse, Č. Mlčáka, E. Hrubeše a J. a K. Heinrichových. Opět účinkoval dětský sbor P. J. Bartka, zpěváci Moravanu a 60-ti členný balet.

Velký úspěch sklidila Prodaná nevěsta při výstavě 100 let českého národního života v r. 1948, kdy se hrála hned 13krát. Další příležitost přineslo 12. 12. 1964 otevření nového Kulturního

domu a Prodaná nevěsta zazněla v plné své kráse a barevnosti. V hlavních rolích opět vystoupili manželé Drápalovi, Kecala zpíval Eduard Haken j. h., sbory nacvičil MUDr. Milan Šiler, balet Lad. Huňka, scénu navrhl Mirek Havela a Josef Pulec, světla řídil Oldřich Rajsкуп.

Kroměřížští zpěváci se stali miláčky svého obcenstva, Hanácká filharmonie s dirigentem Ant. Procházkou reprezentovala dokonale své město. Bohužel v r. 1975 zazněla opera Prodaná nevěsta naposledy. Manželé Vincenc a Danuše Drápalovi již v roli Krušinových, prof. Libuše Macháčková a prof. Jiří Hana v roli

manželů Míchových, principála zpíval MUDr. Milan Šiler a Indiána Milan Šindler. Tance nacvičili manželé Henzélyovi, kostýmy navrhla Ludmila Čápková, hlavní role hosté ze St. divadla v Brně. Toto představení bylo také posledním vystoupením Hanácké filharmonie, která obohatila desítky let kulturní život města. Tato krátká vzpomínka z historie Prodané nevěsty v Kroměříži měla připomenout jména kroměřížských divadelních a hudebních osobností, které se podílely na úspěších Hanácké filharmonie a je také pozvánkou na představení opery Bedřicha Smetany Prodaná nevěsta. (ZSEI)

Slavnostní vítání malých občánků na kroměřížské radnici

Vážení rodiče,

dovolujeme si Vás pozvat k Vítání Vašeho dítěte do života. Obřad se uskutečňuje dle individuální domluvy v sobotu v obřadní síni Městského úřadu v Kroměříži.

Vítání je určeno pro děti s trvalým pobytem v Kroměříži.

Bližší informace Vám sdělí matrikářky na tel. 573 321 183 (případně 573 321 180-2).

Těšíme se na Vás a Vaše miminko.
Město Kroměříž

Nejblíží možné termíny vítání:
28.7. / 3.8. / 10.8. a 7.9.2013

Sňatky – červen 2013

Hana Mlčochová, Hulín

Jiří Hynčica, Hulín

Eva Grigová, Kroměříž

David Batěk, Kroměříž

Pavla Chlubná, Praha

Milan Eliáš, Praha

Marie Wernerová, Buštěhrad

František Havránek, Buštěhrad

Věra Šidlejová, Kroměříž

Vlastimil Pavlík, Kroměříž

Žaneta Šidlejová, Kroměříž

Tomáš Gauč, Praha

Zdeňka Gambasová, Kroměříž

Josef Bělka, Kojetín

Alena Kristýnková, Kroměříž

Jiří Augustin, Kroměříž

Iva Ludíková, Moravský Krumlov

Petr Horák, Moravský Krumlov

Darina Kuběnová, Bystřice p. Host.

Radek Opluštil, Kroměříž

V seznamu jsou uvedeni jen ti snoubenci, kteří souhlasili se zveřejněním v tisku.

Jaroslav Fojtů

Jonáš Kubík

Tadeáš Staněk

Vít a Ondřej Navrátilovi

Cesta kolem světa pro seniory ve Vážanech

Pod tímto názvem se skrývaly již dlouho očekávané Sportovní hry pro seniory. Každý rok tuto akci pořádá jeden z domovů pro seniory v Kroměříži nebo v Kvasicích a v letošním roce připadla organizace na Domov pro seniory Vážany. Zaměstnanci si pro soutěžící připravili sedm různých disciplín charakteristických pro sedm států, které během naší Cesty kolem světa navštívili. Jednalo se o Českou republiku, Norsko, Egypt, Holandsko, Francii, Austrálii a Mexiko. Soutěžního klání se za každé zařízení zúčastnilo vždy pětičlenné družstvo. V letošním roce jsme mezi sebou přivítali i zástupce nového Centra pro seniory Zahrada z Bystřice pod Hostynem. Na jednotlivých stanovištích přivítaly seniory pracovnice domova v autentických kostýmech příslušné země a s typickými úkoly. Tak například pracovnice v kroji zastupující naši zemi měla pro soutěžící připravený znalostní kvíz, zástupkyně Norska rybolov poslepu apod. Během hodiny si soutěžící prošli jednotlivá stanoviště, zhlédli vystoupení

mažoretek z Hulína a břišní tanečnice Lucie. Následně se všichni přesunuli do jídelny na bohaté občerstvení. Po chvíli odpočinku při živé hudbě pana Rudy Gregora si soutěžící vyslechli verdikt poroty a převzali ocenění. Na třetím místě se umístil DpS Vážany, na druhém místě DpS U Kašny a první místo připadlo DZR Kvasice. Všem soutěžícím gratulujeme, vystupujícím děkujeme za úžasné kulturní zážitky a se všemi se budeme těšit na další podobná setkání.

*Mgr. Barbora Malá
vedoucí obslužné péče DpS
Vážany - Kroměříž*

Historie ostrostřelců v Kroměříži

V měsíci květnu uplynulo 100 let od svěcení posledního praporu Sboru uniformovaných měšťanských ostrostřelců v Kroměříži. Toto kulaté výročí bude v příštím roce korunovat další, a to 340 let od vzniku ostrostřelců v Kroměříži. Historie tohoto sboru v našem městě je opravdu dlouhá a bohatá, vyvíjela se spolu s ním a jeho dějinami. Byla by proto škoda, aby právě tato část historie našeho města upadla v zapomnění.

Již ve 13. století s nově vznikajícími městy a zároveň růstem jejich bohatství nastal problém s ochranou majetku i obyvatel. Jelikož ve většině měst nebyla trvale umístěna vojenská posádka, byly měšťané nuceni postarat se o obranu sami. Na základě cechovního zřízení se utvořila střelecká společenstva, bratrstva (Schützen Bruderschaften), jejichž hlavním cílem byla obrana obyvatelstva. Dozor nad těmito společenstvy měla městská rada. Ve 14. a 15. století byla role měšťanských bratrstev střelců spjata především s rozvojem cechů, stále také ve spojení s církevním životem a podřízená církevním předpisům. Členové střeleckých bratrstev se účastnili

všech církevních slavností, měli přesně stanovené povinnosti, své ochranné patrony, znaky, prapory, oltáře, mešní nádobí, bohoslužby a jiné.

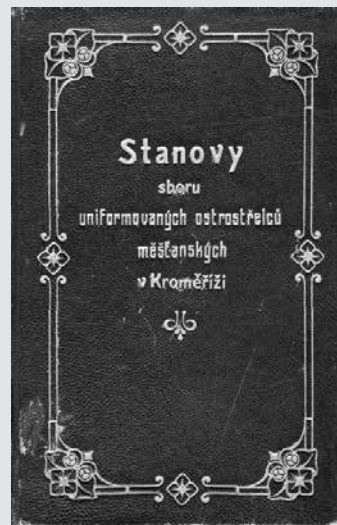
Přesné datum vzniku střeleckého sboru v Kroměříži neznáme, je ale dost pravděpodobné, že biskup Lichtenštejn měl zájem vytvořit podle vzoru moravských královských měst sbor ozbrojených a ve střelbě vycvičených občanů. Úkolem tohoto sboru mělo být nejen udržování pořádku v době ohrožení města, ale také vykonávání jakési osobní gardy při církevních oslavách, například stráž u Božího hrobu. Některé nepotvrzené prameny uvádí jako rok vzniku letopočet 1643, kdy se kroměřížští měšťané spolu s řemeslníky aktivně zúčastnili obrany města. Jako další letopočet je uváděn rok 1664, kdy hrozilo městu turecké nebezpečí a biskup proto povolal kroměřížské měšťany do zbraně. Z petice odeslané 15. srpna 1898 císaři Františku Josefu I. ve věci schválení nových stanov Uniformovaného střeleckého sboru v Kroměříži se dovídáme následující:

„Původ střeleckého sboru se

datuje od olomouckého biskupa Bruna ze Schaumburgu z let 1247 – 1281, který dal město obehnatí příkopy a valy a měšťany přidržel ke službě ve zbraní, za což dal městu lénem vsi Těšnovice a Bařice. Od té doby až po obnovení sboru v roce 1664 biskupem Karlem z Lichtenštejna bralo ozbrojené měšťanstvo účast v mnoha bojích v obraně města, jakož i za tažení proti pohanským Prusům roku 1255 ve vojsku Přemysla Otakara II., pak roku 1389, v němž byly městské hradby zesíleny, za husitských válek roku 1432 za biskupa Jana Železného v bitvě u Kroměříže a téhož roku za pádu vůdce husitů Smila z Moravan. V červnu roku 1596 bylo měšťanstvo povoláno do zbraně, aby bránilo vstupu 10 batalionů italských oddílů.“

Za nejstarší dochovaný písemný dokument střeleckého sboru v Kroměříži je považován opis střeleckého řádu o 32 bodech, potvrzený a schválený 24. dubna 1674 purkmistrem a radou biskupského rezidenčního města Kroměříže. Z tohoto řádu se dovídáme o povinnostech střelců, kteří se museli zúčastnit každoročně konané mše v týdnu sv. Karla Boromejského s hořící svící, jež si každý střelec pořídil na vlastní náklady. Dne 30. dubna 1675 byl střelecký řád doplněn nově vydaným privilegiem olomouckého biskupa Karla II. Lichtenštejna. V roce 1704 byli kroměřížští střelci součástí zemského kontingentu, postaveného a shromážděného v Kroměříži na výzvu císaře Leopolda I. proti povstaleckým Uhrám. V roce 1748 město přivítalo císařovnu Marii Terezií s manželem a členové střeleckého sboru byli také přítomni. Kroměřížskému měšťanskému střeleckému sboru potvrdil stanovy 11. července 1778 také olomoucký arcibiskup Colloredo – Waldsee, který střelecké akce obohatil o osmidenní střelbu o Bartolomějském týdnu.

V letech 1848 – 1849 tvořili kroměřížští ostrostřelci první ze čtyř kompanií místní národní gardy. Další činnost střeleckého sboru byla ministerstvem vnitřní policie povolána v roce 1853 díky loajálnímu chování sboru k monarchii a dynastií v době revoluce v roce 1848. Po rozpuštění národních gard byla činnost většiny střeleckých sborů, společností

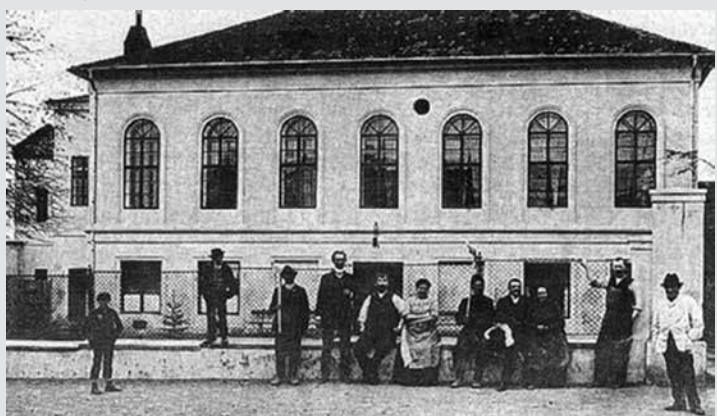

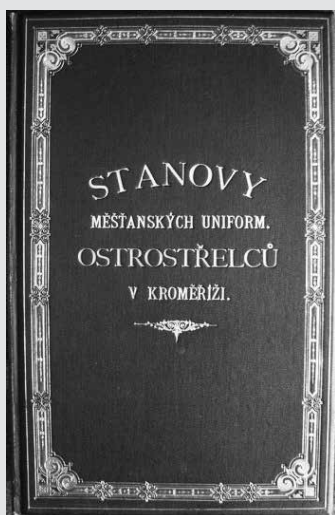
a spolků obnovena císařským patentem z 22. 8. 1851. Členové kroměřížského střeleckého sboru se v roce 1852 obrátili na ministerstvo vnitřní policie ve Vídni se žádostí o obnovení činnosti. Odpověď přišla v roce 1853 s tím, že se povoluje, aby tento střelecký sbor mohl i nadále existovat ve způsobu jak existoval bezprostředně před svou suspenzací.

V letech 1849-1850 existovaly v Kroměříži dvě střelecké korporace. Po rozdělení se z uniformovaného Měšťanského střeleckého sboru vyčlenila neuniformovaná Měšťanská ostrostřelecká společnost. Za skutečné členy sboru mohli být přijati jen na cti zachovalí rakouští státní občané, měšťané a živnostníci usedlí v Kroměříži, platící daně, nebo jejich synové a obecní i arcibiskupští úředníci. Hlavními akcemi sboru byly samozřejmě střelby, věnečková trvajících 28 dní, královská 8 dní, císařská 7 dní a bartolomějská 3 dny.

V roce 1864 oslavil sbor 200 let svého trvání, při té příležitosti vydal purkmistr města Kroměříže advokát B. Deml spisek „Zur Freier des 200 Jährigen Bestandes des Schützen-Corps in Kremsier“. Podle něho byl sbor založen v roce 1664, což byl ale chybný letopočet. Slavnost se konala 24.-26. července za účasti obou střeleckých korporací. Uniformovaný sbor měl 84 členů a velitele starostu města Wolfganga Lasnauského. Neuniformovaná střelecká společnost měla 44 členů v čele s Josefem Arnoštem Lehmannem.

V roce 1870 byla ustanovena

ze dvou stávajících společností, z měšťanů a uniformovaných ostrostřelců nová střelecká společnost. V předchozích letech se činnost obou společností stejně prolínala. K rozdělení na Uniformovaný ozbrojený měšťanský střelecký sbor a Ostrostřeleckou společnost v Kroměříži došlo opět v roce 1886. Uniformovaný sbor se stal pokračovatelem tradice měšťanského ozbrojeného sboru a dále se řídil jeho střeleckým řádem.

Další velkou událost zažila Kroměříž v roce 1885, kdy přijeli rakouský císař František Josef I. a ruský car Alexandr III. Při této návštěvě vykonávalo všech 46 členů sboru ostrostřelců pořádkovou službu ve městě, za což byli císařem pochváleni a odměněni. V roce 1888 měl sbor 75 členů a skládal se ze 3 důstojníků (Lieutenant), 2 nadmyslivce (Oberjäger), 3 četaře (Zugsführer), 10 podmyslivců (Unterjäger), 10 závodčích (Patrouillenfürher) a 47 ostrostřelců (Scharfschützen). Součástí sboru bylo i 26 členů kapely. Ostrostřelci byli úzce spjati s farností, mezi jejich povinností patřilo nošení baldachýnu při Božím těle nebo stráž u Božího hrobu. Od osmdesátých let 19. století byla v

Kroměříži, stejně jako ve všech střeleckých spolcích monarchie, konána každoročně 18. srpna i slavnostní císařská střelba na počest narozenin císaře Františka Josefa I. V roce 1891 se v Kroměříži konala hospodářská a průmyslová výstava, při té příležitosti daroval sboru šikovatel setniny Antonín Sukeník knihu vázanou v kůži. Tato kniha je pro sbor velmi vzácná a dochovala se dodnes. Obsahuje jmenný seznam 152 členů sboru s datem jejich narození a povolání. V roce 1898 se sbor zúčastnil uvítání císaře Františka Josefa I. v Hulíně na nádraží.

Sboru uniformovaných ostrostřelců v Kroměříži byly císařem schváleny 12. února 1903 poslední sborové stanovy, podle nich mohli mít na lící straně praporu rakouského orla a na hrotě praporeční tyče počáteční písmena císařova jména. Na střípci u šavle a na důstojnické šerpě pak moravskou orlici. Protektorem sboru byl olomoucký arcibiskup a čestným velitelem úřadující starosta Kroměříže, pokud přijal nabízenou funkci.

Poslední velkou slávu ostrostřelci zažili 12. 5. 1913 při svěcení nového sborového praporu. Akt prováděl olomoucký arcibiskup kardinál Bauer ve stanu na náměstí. Slavnosti se zúčastnili ostrostřelci z Prahy, Brna, Olomouce a Znojma. Po vyhlášení mobilizace 1. srpna 1914 obstarávali ostrostřelci do konce listopadu bezpečnostní službu ve městě, pak byla jejich činnost pozastavena. Po skončení války a vzniku ČSR byly ostrostřelcům zabaveny zbraně, usilovně se snažili rehabilitovat kvůli své prorakouské a prodynastické minulosti. Dosavadní ostrostřelecká společnost s německým velicím jazykem byla do českých rukou převedena 14. března 1921. Vznikla Společnost ostrostřelců v Kroměříži v čele s Vilémem Povondrou.

Nástupnicí uniformovaného sboru se stala v roce 1922 Městská garda „Národní milice“ v Kroměříži a od roku 1926 Ozbrojená jednota města Kroměříže, která počátkem třicátých let nevyvíjela už žádnou činnost. Ve třicátých letech tak upadla činnost Střelecké jednoty v Kroměříži a činnost definitivně skončila na podzim v roce 1936.

Jak je vidět, historie ostrostřelců je zajímavá a do dnešní doby se nám dochovala spousta dokumentů a věcí, které jsou němými svědky již zašlé slávy. Několik místních zájemců z řad milovníků historie se roz-

hodlo obnovit sbor ostrostřelců a vytvořit tak reprezentativní jednotku, která naváže na bohaté tradice a činnost ostrostřelců. Členové nově obnoveného sboru chtějí proto oslovit všechny naše čtenáře, kteří mají doma fotografie, předměty či jiné materiály týkající se kroměřížských ostrostřelců, aby

nás kontaktovali. Podrobnější informace mohou čtenáři najít na webových stránkách www.kromerizostrostrelci.estranky.cz. Z dokumentů a předmětů bude k již zmíněnému výročí v příštím roce vytvořena výstava, která dá základ stálé expozici věnované ostrostřelcům.

Petr Klapil

Oznámení

Společnost tělesně postižených v ČR, o. s., okresní organizace Kroměříž, pořádá ve spolupráci se Zlínským krajem ve dnech

17. – 24. 8. 2013 ozdravný rehabilitační pobyt v hotelu Kahan v Horní Bečvě. Bližší informace podá pí Letková, klub Velehradská 625.

Informace společnosti E.On o přerušení dodávky el. proudu v některých částech města.

*5. 8. od 8.00 do 12.30 h, Kroměříž

Vypnutá oblast: ul. Elišky Krásnohorské 1140, 2396, 2398, 3504/11, 3505/7, 3506, 3507/9, 3533/17, 3552/5, 3633/15, 3634/19, SNP, Žižkova 4019, Čs. armády 4006/17, 4007, 4007/19, 4008, 4008/21, 4009, 4009/23, 4010, 4010/25, 4011, 4011/27, 4012, 4012/10, 4013, 4013/12, 4014, 4014/14, 4015, 4015/16, 4016, 4016/18.

*6. 8. od 7.30 do 17.00 h, Kroměříž

Vypnutá oblast: ul. Březinova, Husovo náměstí, Kollárova, Masarykovo náměstí, Milíčovo náměstí, Riegrovo náměstí, Svatopluka Čecha, Tovačovského, U Strže, Vrchlického, Šafaříkova.

*7. 8. od 8.00 do 16.30 h, Kroměříž

Vypnutá oblast: Elišky Krásnohorské 1140, 2396, 2398, 3504/11, 3505/7, 3506, 3507/9, 3533/17, 3552/5, 3633/15, 3634/19, SNP, Žižkova 4019, Čs. armády 4006/17, 4007, 4007/19, 4008, 4008/21, 4009, 4009/23, 4010, 4010/25, 4011, 4011/27, 4012, 4012/10, 4013, 4013/12, 4014, 4014/14, 4015, 4015/16, 4016, 4016/18.

Informace o přerušení dodávky el. energie ve vašem bydlíšti si můžete objednat v e-mailové podobě nebo prostřednictvím SMS přímo u společnosti E.On v rámci služby Energie 24, nebo prohlédnout na portálu <http://portal.eon.cz/cs/otg/>

INZERCE

ODVOZ A EKOLOGICKÁ LIKVIDACE AUTOVRAKŮ

Včetně vystavení dokladu o ekologické likvidaci Vašeho autovraku NA MÍSTĚ

Tel: 777 550 621, 608 749 219
Autovrakoviště Třebětice

Za kompletní nebo téměř kompletní autovrak vyplatíme
1000,- Kč

Dvě stovky vojáků připomněly osudnou bitvu se Švédy

(pokračování ze str. 1)
Celá působivá scénérie byla jen zlomkem toho, co se v Kroměříži před 370 lety skutečně odehrálo. I s tímto vědomím se spokojení

návštěvníci vraceli v podvečer domů a možná měli k historii a vůbec městu Kroměříži zase o něco blíž. (pz)

Foto: J. Soporský, P. Zrna

Názory, postřehy a zážitky

návštěvníků akce Dobyetí Kroměříže Švédy, sobota 13. července, Podzámecká zahrada

V. Tesáčková, Brno
„Původně jsem zavítala do Kroměříže z jiného důvodu, ale tato akce si mě zcela získala. Potěšilo mě, že lidé mají zájem o historii. V tom je Kroměříž velkou inspirací i pro ostatní města.“

K. Nováková, Kroměříž
„Přišla jsem s kamarády, povedlo se nám svést se na historickém bojovém autě a čekáme na bitvu, protože to bude super představení. Vloni se nám tady líbilo, ale letos je to ještě lepší.“

J. Baček, Bezměrov
„Vypravili jsme se s celou rodinou na vojáky a historickou bitvu. Pro děti je tady i další rozptýlení a určitě to bude pro všechny pohodově odpoledne se spoustou zážitků.“

A. Mazánková, Kroměříž
„Bydlíme kousek, dorazili jsme s manželem podívat se na dění a potkat známé a přátele. Oceňuji, že pořadatelé nevybírají vstupné, aby program navštívilo co nejvíce lidí.“

J. Kocur, Kroměříž
„Počasí se vydařilo a to je základ pro úspěch akce, která je poctivě připravená. Příjemnou atmosféru dotváří i vhodně vybrané místo v Podzámecké zahradě. Účinkující jsou obdivuhodní.“